

Nové klimatické cíle mohou zničit evropské ocelářství!

22.7.2025 - | Ocelářská unie

Ocelářská unie představila své stanovisko k návrhu Evropské komise na stanovení nových klimatických cílů ve výši 90 % do roku 2040.

Vyjádření Ocelářské unie k návrhu na stanovení klimatického cíle do roku 2040 ve výši 90 %:

Ocelářská unie zásadně odmítá Komisi navržený 90% klimatický cíl do roku 2040. Jde o ambici, která by pravděpodobně nebyla splnitelná ani za ideálních podmínek. Mnohá průmyslová odvětví však dnes i díky „zelené politice“ EU a levným dovozům zpoza hranic nadále prochází nejhorší krizí v historii, ocelářství nevyjímaje. V evropském ocelářství se za posledních 20 let snížila výroba o třetinu a stále roste míra dovozů na úkor vývozu.

Našemu odvětví schází podmínky nutné pro realizaci dekarbonizačních projektů, které zahrnují především významně levnější energie a spolehlivost jejich dodávek, jistotu v poskytnuté obchodní ochraně před levným dovozem, resp. nekalými praktikami třetích zemí, spolehlivou ochranu před tzv. únikem uhlíku vč. zajištění plné efektivity CBAM, zajištění trhu s dražšími „zelenými“ produkty, dostatečné a dostupné financování projektů či zajištění dostatku ocelového šrotu v EU, který se z ní ve velkém vyváží. Bez těchto a dalších podmínek, po kterých ocelářství dlouhodobě volá, a které doposud nebyly evropskou politickou scénou naplněny, se naplánované projekty nemohou realizovat,

resp. se ekonomicky nevyplácí – ocel by byla neprodejná. Mnohé z nich, včetně těch českých, se odkládají. Ocelářskému průmyslu (až na energetická řešení) dává jistou naději Akční plán pro ocel a kovy, představený Komisí v druhé polovině března. Na návrhy konkrétních řešení ale stále čekáme. V kontextu 90% cíle je, dá se říci, už dnes pozdě. Energeticky náročný průmysl navíc stále postrádá dostatečně vyspělé a v praxi rychle aplikovatelné inovativní technologie, kterými by bylo možné radikálně snížit emise, aniž by se navíc související náklady významněji promítly do ceny produktů.

A v této situaci – navíc za současného geopolitického dění – Komise přichází s cílem, který dále posouvá hranice absurdity, namísto, aby při pohledu na stav evropské ekonomiky a celospolečenské situace ubrala plyn, zajistila nejprve zmíněné podmínky a nechala přeregulovaný a topící se průmysl nadechnout. Naprosto neotře tak ohrožuje ekonomické, strategické i sociální hodnoty, které si za poslední desetiletí EU vybudovala. A paradoxně ohrožuje i samotné klimatické cíle, protože snižování výroby v EU bude bez diskuse nahrazeno výrobou a dovozem ze zemí, které ochranu klimatu a životní prostředí zdaleka tolik neřeší.

90% cíl se i přes navrženou flexibilitu, která nám v praxi nepomůže a navíc obsahuje mnoho nejistot, dramaticky promítne do systému EU ETS snížením počtu povolenek v systému, což vyvolá tlak na růst jejich ceny. Firmy, které z výše uvedených důvodů nemohou dekarbonizovat (natož pak celou svou výrobu), tak budou muset nakupovat povolenky za mnohem vyšší ceny a v podstatně větším množství. Jejich náklady se tak mohou oproti dnešku zněkolikanásobit, což pro ně bude smrtící. Systém EU ETS se totiž na aktuální stav průmyslu neptá – zredukuje množství povolenek dle schváleného cíle a odsouhlaseného příspěvku EU ETS k jeho dosažení, a nad jejich množstvím zkrátka nepůjde emitovat. V případě 90% cíle bude muset celý evropský průmysl (nepočítaje energetiku) podle odhadů Komise do roku 2040 (tedy již za 15 let) snížit své emise na řád několika desítek milionů tun, což znamená takřka úplnou dekarbonizaci požadovanou de facto o deset let dříve v porovnání s cílem klimatické neutrality. S jistotou nepomohou ani projekty CCS/U (využití nebo geologické uložení uhlíku), které dodnes takřka neexistují a není pro ně vybudována potřebná infrastruktura.

Věříme, že členské státy i Evropský parlament ideologický návrh Komise odmítnou, a to i z důvodu, že postrádá nezbytné hloubkové vyhodnocení dopadů proveditelnosti s ohledem na jednotlivé sektory a státy. V tomto ohledu vítáme přístup vlády ČR, která plán Komise i z těchto důvodů odmítá. Pokud nakonec, i přes náš odpor, dojde k posvěcení navrhovaných cílů, budeme alespoň bojovat za to, aby váha kladená na průmysl byla co nejmenší a odpovídala jeho stavu, možnostem a dosavadnímu snížení emisí. Jinak si troufáme říct, že se jedná o definitivní sebevraždu evropské ekonomiky, a to včetně všech souvisejících sociálních dopadů. Bez průmyslu to Evropa zkrátka nezvládne.

Připomeňme, že stavby, obranný průmysl, energetika, doprava a další strategická odvětví se bez oceli neobejdou. Bez oceli ale nepůjde ani naplnit klimatické cíle, protože je nezbytnou součástí nejdůležitějších nízkoemisních řešení. A pokud by někdo chtěl spoléhat na její dovoz, připomeňme mu, jak dnešní doba ukazuje křehkost světových obchodně-politických vztahů. Stačí lusknutí prstu politických představitelů a vývoz do EU bude významně omezen nebo zastaven. Opravdu toto riziko chceme podstoupit?

<https://www.ocelarskaunie.cz/vyjadreni-ocelarske-unie-k-navrhu-komise-na-stanoveni-klimatickeho-cile-do-roku-2040-ve-vysi-90>